

מסורת הש"ס

א) מנחות נד: עירובין
ב) תוס' דלמח' פ"ח
ג) הלכה י (ב) [במ"א
דפוס' מוקדש. ובמ"א]
ה) עירובין ז' כ"ג
ו) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
ז) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
ח) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
ט) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
י) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
יא) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
יב) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
יג) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
יד) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
יה) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
יז) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
יח) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
יט) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
כ) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
כא) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
כב) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
כג) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
כד) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
כה) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
כו) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
כז) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
כח) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
כט) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
ל) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
לא) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
לב) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
לג) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
לד) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
לה) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
לו) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
לז) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
לח) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
לט) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
לך) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
לם) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
לנ) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
ס) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
סא) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
סב) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
סג) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
סד) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
סה) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
סו) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
סז) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
סח) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
סט) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
סע) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
ספ) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד
סק) ע"ז ד"ה אפשה בסוה"ד

האיש מקדש פרק שני קידושין

נא.

עין משפט
נר מצוה

קבא א מיי פ"ח מהל'
מערש הלכה די
סמג עשין קלח שיע' י"ד
פ"י שלח טעף ע"ו:
קבא ב מיי פ"ח מהל'
במרות הלכה ד:
קבא ג מיי ש"ה 6:
קבא ד ה מיי פ"ח
מהלכות פסול
מוקדשין הלכה טו:
קבו ו מיי פ"ח מהל'
אישות ה' ג סמג
עשין מח מו"ש"י א"ה ע"י פ'
מא טעף ג:

המרבח במעשרות. המפריש אחד מחמשה שמונה ארבעה לחולין
כזה זה ומדד חמישית למעשר: **מעשרותיו מוקלוקין.** לטבל ומעשר
מערובין זה בזה שהכרי כולו טבל הוא וכמונה ארבעה לחולין לא
היה לו לטבל מן הכרי למעשר אלא חצי מדה חמישית והוא הפריש
מדה שלמה ושם מעשר לא חל עליו
אלא כפי חשבון ומנאל השאר טבל
ואסור לכל חכם עד ש' שיתקנה ואם
אימא דכל שאינו בזה אחר זה אינו צבת
אחת כלל אמאי פירותיו מתוקנין ולמה
חל שם מעשר אפי' לפי חשבון הרי
אינו בזה אחר זה ששם הפריש פעם
אחת וחזר והפריש לא היה שם מעשר
חל על האחרון: **דאם אחר תקדש**
פלגא פלגא דהישתא קדשה. הלכך
שהפריש צבת אחת יותר מכשעור
יש לו למעשר לחול על כל חטה וחטה
לפי חשבון ואיכא למימר דנתפשו
כולהו לפי חשבון אבל גבי אחיות ליכא
למימר נתפשו קלמ קידושין אכל חדא
וחדא: **דלויא לחאין.** כשמונה תשעה
אינו יכול להוציא שנים ולומר חצי כל
אחד היה מעשר ויחזק לחאין וליתא
נמי בזה אחר זה ששם שקרא לעשירי
עשירי וזכור וקרא לאחד עשר עשירי
אינו קדוש: **ואחד עשר מעורבין.**
אחד מהן מעשר גמור אבל אינו ידוע
איזה הוא והשני שם שלמים עליו כדין
אחד עשר שקרא עשירי אחר שטעה
וקרא לעשירי תשיעי דקילל שהוא
שלמים כלקמן האי הוא נמי שלמים
שהיה אחד עשר זה אף הוא אחר
קריאת תשיעי נקרא עשירי והרי הן
מעורבים ויעו עד שיסתאבזו ויצא
בהמת חולין ויאמר כ"מ שהן שלמים
יהא ממוולל על צדמה זו ויקרב זו
שלמים והשנים נחלקין לצדלים שניהם

מוסף רש"י
המרבח במעשרות. אחד
ממשה או משמונה,
פירותיו. שילק לז'
אחד, חולין מתוקנין,
אכל המעשרות ענתון
לזו מחולקין, שהרי
כל מערב בהן כשמתן
על השמיני לא חל
על המעשר אלא על
הראש למעשר והשאר
טבל הוא, למעשר צדיקה
אמר רמנא שיעור אחד
לא דמי לתמוה
שיטלת בעין יפה ובעין
רעה ובעינות, דבמורחה
לא כתבי בה שיעור (ש"ב)
ג. ובעי' מנחות נד:
האמאי. פירותיו מתוקנין,
גימא כל שאינו בזה
אחר זה. דלילי הוא
מפריש מעשר סכמה
והכר שקל מו וקרימי
עליה שם מעשר על חולין
שיטתו כבר לא חיל עליה
שם מעשר והשתא נמי
כי אפריש האי שפוייטא
עם מעשר לא לחול שם
מעשר אפילו על הראש
למעשר (ש"ב ג). שאני
מעשר. דלכא פירותיו
מתוקנין דעל כל גרגר
וגרגר שנו חל השם עליו
ולכן חשבון הראש למעשר
כנו הפריש אחד מחמשה
קדש כל גרגר חלוי, דאי
אמר התקדש פלגא
פלגא דהישתא קדשה.
והאי כיון דאפריש פלגים
וקרא עליה שם מעשר
נמאן דאמר מוקדש לו
שיטתא פלגא (ש"ס). והרי
מעשר בהמה דליכא
לחאין. דאי אמר חצי
טבל זה חולין והשאר מעשר
לא אמר כלום ליקדש
לחאין, דכל שאינו עשור
מתה השעט לעשירי יהיה
קדש אמר רמנא, יהיה
טבל קדוש לשם מעשר
וליתא נמי בזה אחר
זה. ששם קרא לעשירי
עשירי ולאחד עשר עשירי
אין קדוש, וכי קרא לפנים
עשירי צבת אחת אמרין
דחד מנייהו מעשר גמור,
לדמר רבה עשירי ואחד
עשר מעורבין זו בזה,
דחד מנייהו מעשר ואדקר
הוי אחד עשר שקראו
עשירי, וילוי היה דע ביה
כנו ששטע וקרא לעשירי
תשיעי ולאחד עשר עשירי
קרימין לו דלעשירי מעשר

קידושין שאין מסורין לביאה רבא אמר לא הוו קידושין. פי'
צקונטרס דכתיב ובעלה דבעינן ראוין לביאה וקשה
דהא חייבי לאוין אינם ראוין לביאה ותפסי בזה קידושין. לכן נראה
לפרש קידושין שאין מסורין לביאה כלומר שאיסור הביאה ע"י קידושין
והיינו היכא דקדש אחת משתי
אחיות צתתם שמקודש הקידושין
היתה כל אחת מהן מותרת ועכשיו
ע"י הקידושין נאסרו שתייהן אבל
חייבי לאוין איסור הביאה לא צאה
ע"י הקידושין שהרי מקודש לכן
נאסרו צדיקה כמו אחר הקידושין:
האחד
ו**אמר רבא** יצאו שנים בעשירי וקראו עשירי ואחד עשר מעורבים
זה בזה. שאני מעשר בהמה דאיתיה במעות ודתנן בקרא לתשיעי עשירי
ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי שלשתן מוקדשין הרי תודה דליתא במעות
וליתא נמי בזה אחר זה ואיתמר ו' תודה שנשחטה על שמונים חלות חזקה אמר
קדשי לה ארבעים מתוך שמונים ור' יוחנן אמר ילא קדשי לה ארבעים מתוך
שמונים לאו איתמר עלה אמר ר' י' יהושע בן לוי והכל מודים כל היכא דאמר
קדשי לה ארבעים מתוך שמונים קדשי לא יקדשו ארבעים אלא אם כן
קדשי שמונים לא קדשי לא נחלקו אלא בסתם מר סבר לאחריות קא
מיכוון ומר סבר לקרבן גדול קא מיכוון ורבא למה ליה לשנויי כרבה תיפוק
ליה קידושין שאין מסורין לביאה ניהו לדבריו דרמי בר חמא קאמר:
ו**איתמר קידושין שאין מסורין לביאה אביי** אמר ר' יהו קידושין רבא אמר
לא הוו קידושין אמר רבא בר אהינא אסברא לי יכי יקח איש אישה
ובעלה קידושין המסורין לביאה הוו קידושין קידושין שאין מסורין לביאה
לא הוו קידושין תנן המקדש אישה ובתה או אישה ואחותה כאחת אינן
מקודשות הא אחת מאשה ובתה או מאשה ואחותה מקודשת ואמאי קידושין
שאין מסורין לביאה ניהו תיובתא דרבא אמר לך רבא ולמעמיק אימא
סיפא מעשה בחמש נשים ובהן שתי אחיות וליקט אחד כלכלה של תאנים
ושלחן היתה ושל שביעית היתה ואמר הרי כולכם מקודשות לי בכלכלה זו
ואמרו חכמים אין אחיות מקודשות אחיות הוא דאינן מקודשות ולא נבריות
מקודשות ה"ד אילימא דאמרם כולכם קני את וחמור הוא ואת וחמור לא קנה
אלא

המרבח במעשרות. המפריש אחד מחמשה שמונה ארבעה לחולין
כזה זה ומדד חמישית למעשר: **מעשרותיו מוקלוקין.** לטבל ומעשר
מערובין זה בזה שהכרי כולו טבל הוא וכמונה ארבעה לחולין לא
היה לו לטבל מן הכרי למעשר אלא חצי מדה חמישית והוא הפריש
מדה שלמה ושם מעשר לא חל עליו
אלא כפי חשבון ומנאל השאר טבל
ואסור לכל חכם עד ש' שיתקנה ואם
אימא דכל שאינו בזה אחר זה אינו צבת
אחת כלל אמאי פירותיו מתוקנין ולמה
חל שם מעשר אפי' לפי חשבון הרי
אינו בזה אחר זה ששם הפריש פעם
אחת וחזר והפריש לא היה שם מעשר
חל על האחרון: **דאם אחר תקדש**
פלגא פלגא דהישתא קדשה. הלכך
שהפריש צבת אחת יותר מכשעור
יש לו למעשר לחול על כל חטה וחטה
לפי חשבון ואיכא למימר דנתפשו
כולהו לפי חשבון אבל גבי אחיות ליכא
למימר נתפשו קלמ קידושין אכל חדא
וחדא: **דלויא לחאין.** כשמונה תשעה
אינו יכול להוציא שנים ולומר חצי כל
אחד היה מעשר ויחזק לחאין וליתא
נמי בזה אחר זה ששם שקרא לעשירי
עשירי וזכור וקרא לאחד עשר עשירי
אינו קדוש: **ואחד עשר מעורבין.**
אחד מהן מעשר גמור אבל אינו ידוע
איזה הוא והשני שם שלמים עליו כדין
אחד עשר שקרא עשירי אחר שטעה
וקרא לעשירי תשיעי דקילל שהוא
שלמים כלקמן האי הוא נמי שלמים
שהיה אחד עשר זה אף הוא אחר
קריאת תשיעי נקרא עשירי והרי הן
מעורבים ויעו עד שיסתאבזו ויצא
בהמת חולין ויאמר כ"מ שהן שלמים
יהא ממוולל על צדמה זו ויקרב זו
שלמים והשנים נחלקין לצדלים שניהם

תורה אור השלם

1. כי יקח איש אשה
ובקלה ויהיה אם לא
תקבץ חן בעשירי פי כמא
בה ערות דבר וקבץ לה
ספר פרייתו ונתן בידה
ושלחה מביתו:
דברים כד

הנהגות הב"ח

א) נמי פלגא פלגא
דמיטת: (ב) רש"י ד"ה
לא קדשו וכו' בעירובין.
י"ב פ' שני דף כ"ד וחסא
נמי כ"י אלו קשירי דף
ק"ב:

תוס' ר"י הוקן

תיפוק לי. דאפילו לא
יקדש אלא אחת מהן
הואיל ולא פירש אורו
אינה מקודשת לביאה
דהא לא ידעינן אורו היא
אחות אישה. לדבריו דרמי.
דמוקי לקדשין
שתיהן כאחת. קידושין
שאין מסורין לביאה. כגון
שאמר אחת מבנותי
מקודשת דהא לא ידעינן
[אין], או אמר לאחיות
אחת מבנותי מקודשת
וקבלה האחת בשליחות
חברתה שאינו יכול ליתא
אחת מהן ששם איש
אשתו היא. את והמור.
ונתן מתנה לנולד ולעובר
שכמעט אמו או לחמור,
שאמר קני את חמור,
לרב ההנבט אינו קונה,
כלום גם הנולד שהרי לא
הקנתה ליה בלא הוה חמור,
אם (עבד) [ועובר] לאו בני
קנין ניהו, הכא נמי לא
קדש האחיות והאחיות
אינן מקודשות דכל שאינו
בוה אחר זה אפילו בבה
אחת אינו.

ספק מעשר ומעשר צדמה נאכל כלל צדמה
שקראו החדש חשיב בה מנייהו מעשר לפטור את המשעה: שאני מעשר דאיסיש בטעות. אם טעה מלקדש העשירי בטעות הוי מעשר וכן
[קרא] לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר ששם אחריו על זה קרא עשירי (עד) שלשתן מוקדשין וסוף המשנה תשיעי נאכל צדמה והעשירי
מעשר ואחד עשר קרב שלמים וילף לה מקראי הלכך כי היכי דחל שמו על הטעות חל נמי כי נפיק אחד עשר צדיקה ולא הפסיד העשירי
את שמו כזך אבל קידושין דליתנהו בטעות אינו צדמה אחר זה ככל מקום שאינו צבת אחת: והרי סודה. לחמי תודה: דליסנהו בטעות.
ששם שחט תודה על ארבעים חלות ונתכוון לשחורות ונמאלו לצבות שאינן אותן צדמתו לא קדשו דמנן (מז' דף נא). הקדש טעות צ"ש
דאומרים הקדש וצ"ה אומרים אינו הקדש: וליסנהו זה אחר זה. ששם שחטה על ארבעים חלות וחזר ואמר על ארבעים אחרות יקדשו
גם אלו עם אלו לא קדשו שהתודה טעונה ארבעים חלות כדאמרין במנחות (דף עו). ושמיטת הזבח מנדקשתן קדושת הגוף כדאמרין התם
(דף עז): קרבנו על זבח מלמד שאין הלחם קדוש אלא צדיקה דהאי קרבנו צלחת משתעי דכתיב על חלות לחם חמץ יקריב קרבנו וגו': על שמונים
חלות. הוציא אלה לעורה שמונים: קדשו ארבעים שמונים. ויאל די מודתו והתם מפרש הכי כי מתכלים: לא קדשו. קא סלקא דעתך
דכרבה פליגי דלמחר כל שאינו בזה אחר זה אינו צבת אחת ומקשי לה דמחזיקה שהיה רבו של ר' יוחנן דלכאמרינן (ב) צעירובין (דף נד).
גבי סנדל שנפסקה אחת מתרסימיו: היכא דאמר ר' יו. כלומר היכא דלא נתכוון שיקדשו אלא ארבעים ואת השאר הביא לאחיות
ששם יאצדו או יטמאו אלו יהו אלו תחתיהן: לא יקדשו. כלומר לא נתכוון שיקדשו ארבעים צלח שמיים שצדקוניהו ואמר (לכולכם)
נתכוונתי: לא קדשו. כדכרבה דכל שאינו בזה אחר זה אינו צבת אחת: כסממא. ששחט סתם והלך לו: לאחירות מסונין. ולא
היה צלחו אלא על ארבעים: קרבן גדול. ועל כולם היה לבו: ורבא למה ליה לשנויי. לעיל טעמא דמתני' דקתני אינה מקודשת
כדכרבה: תיפוק ליה. דאפי' לא קידש אלא אחת מהן אלא שלא פירש חיזו היא אית ליה לרבא דאינה מקודשת קידושין שאין מסורין
לביאה כי שאין ידוע איזה מהן אחות אישה ושמעינן ליה לרבא דלמחר לקמן קידושין שאין ראוין לביאה אינן קידושין: לדבריו דרמי בר
חמא קאמר לה. לדיקדש גילפת ליה מהאי קרא לא תוקמא לקרא צבת אחת דקשיא וקראו אלא חוקמי בזה אחר זה והדר תיפוק ליה צבת
אחת דמתני' קמינה וציה מילפת דכרבה: איסור גרם: קידושין שאין מסורין לביאה. קדש אחת משתי אחיות ואלו פירש (א) חמור מיהו דלין
יכול לישא אחת מהן דשמו זו היא אחות אשתו: צד אהינא אסברא לי. הבייני דבר זה שיכולני להביא לו ראיה מן התורה: כי יקח איש. דהיינו
קידושי כסף דגמרינן להו (לעיל דף ג). קיחה קיחה וכתבי ובעלה דבעינן ראויה לביאה: כאשת. הוא דלינן מקודשות משום דכל שאינו בזה
אחר זה אפי' צבת אחת אינו: הא אחת מאשה וצפה. ולא פירש מקודשת: הא נכריות. שעממה מקודשות: קני את חמור הוא. נותן מתנת
לנולד ולעובר שבעיני אמו שאינו קונה כלום גם הנולד אינו קונה להם כלום זה והכא נמי איכא חדא דלא חויה ליה כלל:

ואחד עשר קרב שלמים, ומה בין שלמים למעשר, השלמים טעוין סמיכה וספיס ומנפת חוה וסוק ונפדין צדמה ומתורמן קריבה, מה שאין כן במעשר, והשתא דקראן צבת אחת ויהי עשירי גמור ויהי אחד עשר שקראו
עשירי, בעו מריותו מנפת חוה וסוק וסמיכה, ופי' אומר דלוי מנכר על התנופה ועל הסמיכה דלא ליהו כרבה כלכלה, וספיס יצא נכס קרבן אחד על מלא ויאמר אם זה שלמים יהיו על זה ואם לא יהיו על מנכר, אלמלא
מתחל שם מעשר אחד מנייהו טעם מיהו אפי' לא קדש אחד עשר אם קרא לעשירי עשירי וקרא לאחד עשר עשירי, אפילו הכי כי קרא צבת אחת קדש חד מנייהו בעשירי (ש"ס ובעי' ב) בקצה בברכות (ס). שאני
מעשר בהמה דאיתיה בטעות. כגון על טעה בעשירי וקראו תשיעי ולאחד עשר עשירי, קדוש אחד עשר משום קריאת השם וקרב שלמים, דתנן קרא לתשיעי ברי'. ובפסקת מנחה דברכות (ס) ליפנין מקראי, הלכך כי
קראן לאחד לא מעכא י"א על העשירי לחול עליו שם גמור, דהא י"א נופיה זמנין דקדוש בקריאת שם מעשר כגון היכא דקרימי לעשירי שפניו תשיעי (ש"ב ג). והרי תודה. דלמתי מודה מ' חלות דלמחר במנחות (טו).
דליתא בטעות. אם הפריש לחמי תורתו וטעה וסבור שלא הפריש וחזר וקרא שם על מ' חלות אחרות לא קדש, דהא טעה, ומנן הקדש טעות אלו הקדש בטעות מר (דא). וליתא נמי בזה אחר זה. ששם הפריש מ'
לחמותו וחזר והפריש לה מ' אחיות לא קדש, וכי שחטה על שמונים צבת אחת אמר חזקיה קדשי מ' מתוך שמונים. שמיטת התורה מקדשת הלחם כדמתני' במנחות (עט): קרינו על זבח מנחת שאין הלחם קדוש אלא על
הקוים (ש"ב ג). קמינה דה ארבעים מתוך שמונים קדשי. הא מ' קאמר (ש"ס). קדשו לה ארבעים מתוך שמונים ויכולן שמונים ארבעים אלו קדשוהו ליום ויללה דהא לא ידעי' כי ארבעים (ש"ס). דלאחיות
נתכוון לא צדב לה ליפוק נאחתי (ש"ס ובעי' ט). לא יקדשו ברי'. לא קדשי. שהרי אין מנאלין לתודה אלא מ' חלות (ש"ס). דהא לא אפשי דקדשי שמונים צלח אלא ארבעים אלו ילא ידי גמרו לוי תפסי דה קדושה (ש"ס
במ"ח). מר סבר לאחירות קא מיכוון. מ"ד קדשו סגרי האי דשחטה סתם אין דעמו אלא על מ', והאי דהכא פ' לאחיות תפסי לוי חזירי תפוק נאחתי (ש"ס ובעי' ט). ששם יאצדו לו יתפוקו תלין מתלין אלו היה
כאומר יקדשו ארבעים מתוך שמונים (ש"ב ג). ומר סבר לקרבן גדול קא מיכוון. מ"ד לא קדשו כרס הא דהוציא שמונים דעמו אלו סתם ומתכוון להביא גדול וסוק (ש"ס ובעי' ט). והא לא אפשי, וארבעין מנייהו לא
אמרין דלקדשו (ש"ב ג). קידושין שאין מסורין לביאה. שאין סופן לצל לוי ציאה (בבבוח כג). שאני ידע אלו אשמו ואילו אשמו שהיא צבת (ש"ב ג). בר אהינא אסברא לי. כסס אחד ששמו בר אהינא
לימדי טעם זו מן התקדש, כי יקח ובעלה, קימת כסף הראיה לבעלה הוא דהויא קימה (ש"ס). קני את וחמור. אל וצדמה זו מקנו נכסי (רשב"ם ב"ב קמג).